

Карактеристике и елементи квалитетног продуженог боравка у школи

Студент:
Андријана Трајковић В-26/16

Увод

Продужени боравак је облик организованог рада са ученицима нижих разреда основне школе представља могућност да деца, поред редовне наставе, буду у школи још један део дана, док су им родитељи на послу.

Рад у боравку, најчешће, обухвата одмор за децу, ручак, израду домаћих задатака, као и уметничке и спортске активности .

1. Циљеви и активности у продуженом боравку

Продужени боравак пружа могућност деци да науче како да организују своје време, да стекну вештине и навике потребне за успешно учење. Деца треба да науче како да користе своје вештине изван учионице, у свакодневном животу.

Пожељно је да продужени боравак укључује рекреативне и креативне активности, друштвене игре, спонтану игру и дружење.

Деца имају прилику да уче на начин који одговара сваком од њих.

Учење у продуженом боравку треба да буде спонтано, пријатно, занимљиво, на основу онога што деца знају.

Деца се могу бавити уметничким активностима, организовати догађаје, изложбе својих радова, итд.

1.1. Ефекти различитих видова продуженог борвка

- Постоје позитивни и негативни утицаји.
- Позитивни утицаји:
  - Смањење девијантног понашања и повећање сигурности деце
  - Побољшање друштвеног развоја, боље социјалне вештине
  - Бољи школски успех и боље школско постигнуће

Негативни утицаји:

Имамо неколико елемената:

- Недовољно покретних активности за децу,
- Недостатак личног простора,
- Неприкладан простор,
- Строга дисциплина,
- Хладан и одбојан став васпитача према деци,
- Нестручно особље.

2. Карактеристике квалитетног продуженог боравка

Брижно и стручно особље,

Приврженост деце васпитачу,

Осећај заједништва између деце и васпитача,

Разноврсне и подстицајне активности,

Добра сарадња са родитељима и локалном заједницом.

- Имамо четири елемента који се сматрају кључним за квалитетан продужени боравак:

- Дobar однос са васпитачем,
- Сигурно и здраво окружење,
- Обогаћене активности учења,
- Партнерство са школом, породицом и локалном заједницом.

Један од многих циљева продуженог боравка је допринос и сигурност деце кроз промовисање и практиковање здравих стилова живота, личне хигијене, исхране, физичке активности.

- Деца воле да се играју, глуме и да буду физички активна, да имитирају свет одраслих, да се такмиче.
- Активности које трају дуже од 15 минута постају досадне, због карактеристика њихове пажње.

● Хвала на пажњи !

OŠ Julija Kempfa, Požega

PRODUŽENI BORAVAK

Sanja Lovrić, učiteljica u PB

SUVREMEN NAČIN ŽIVOTA

- dijete samo kod kuće
- bez nadzora
- izloženo opasnostima

strah i briga roditelja

potreba zbrinjavanja
djece

škole organiziraju skrb za
dijete tijekom cijelog dana

PRODUŽENI BORAVAK

PRODUŽENI BORAVAK

- ❑ produženi dnevni rad nakon redovite prijedodnevne nastave
- ❑ nije ni nastava, ni igranje, ni slobodna aktivnost, a ponajmanje čuvanje djece
- ❑ dobro razrađeni i uravnoteženi oblik rada s ciljem **cjelovitog razvoja učenika**
- ❑ ne svodi se samo na pisanje zadaće i dovršavanje jutarnjeg posla
- ❑ učiteljica u PB određuju vježbe i zadatke pomoću kojih provodi sate učenja

CILJ: naučiti djecu kako učiti, istraživati,
proučavati, podučavati, pomagati

CIJ

- ❑ omogućiti cjeloviti razvoj djeteta s naglaskom na isticanje individualnih različitosti
- ❑ omogućiti učeniku boravak ispunjen različitim odgojno – obrazovnim sadržajima koji povoljno utječu na razvoj njegove cjelokupne osobnosti
- ❑ pripremiti dijete/učenika na daljnje obrazovanje i cjeloživotno učenje i osposobljavanje

NAMJENA

- ❑ osigurati skrb nakon nastave učenicima 1. razreda
- ❑ pripremiti učenike za bolje snalaženje u pisanju zadaća, uvježbavanju i primjeni naučenog

NOSITELJ

- ❑ učiteljica u PB - Sanja Lovrić, mag. prim. educ.

VREMENIK

- tijekom školske godine

TROŠKOVNIK

- financiraju roditelji i Grad Požega
- mjesečno 400 kn

NAČIN VRJEDNOVANJA I KORIŠTENJA REZULTATA

- vrjednovanje zalaganja i sudjelovanja učenika u različitim aktivnostima
- mišljenja roditelja
- izvješća

RAD U PRODUŽENOM BORAVKU

UČENJE - pisanje domaće zadaće,
objašnjenje, samostalni rad učenika,
ispravak počinjenih pogrešaka!

ŠTO RADIMO?

UČIMO, VJEŽBAMO,
POMAŽEMO JEDNI DRUGIMA!

KADA SE UMORIMO, IGRAMO SE!

IGRE ZA POTICANJE SURADNJE,

IGRE ZA RAZVOJ KONCENTRACIJE,

IGRE KOJE POTIČU ZBLIŽAVANJE,

JEZIČNE IGRE,

IGRE ZAMJEĆIVANJA,

IGRE OLOVKOM I PAPIROM,

IGRE PROMATRANJA,

DRUŠTVENE IGRE itd.

- ❑ povezivanje igre, učenja i rada!

- ❑ učenici su u PB-u drugačija nego ujutro (umornija, samim time nemirnija, dekoncentrirana...)
- ❑ potrebno je izmjenjivati periode odmora, rada i igre. U radu primjeniti mnogo kratkih rekreativnih stanki.
- ❑ odnos prema učenicima je roditeljsko - učiteljski

❑ rad u boravku **snažno utječe na emocije učenika:**

- sigurnost u sebe,
- samopoštovanje,
- povjerenje u prijatelje,
- suradnja,
- pomaganje,
- odgovornost,
- znatiželja,
- samovrednovanje,
- zdrav moral,
- osjećaj uspješnosti,
- snalažljivost,
- okretnost,
- pravo na pogrešku,
- prihvaćanje pogrešaka kod sebe i drugih...

RASPORED RADA U PRODUŽENOM BORAVKU

Rad produženog boravka počinje u **11,30 h** i traje do **16,30 h**.

Rad se odvija u sljedećim aktivnostima:

✚ **11,30 - 12,00** – *prihvat učenika i odmor od nastave*

(slobodni razgovori, dječji tisak, društvene ige, aktivnosti u centrima – centar za crtanje i pisanje, centar za matematiku, radno – tehnički centar, centar za igru)

Za to vrijeme učiteljice razmjenjuju informacije o učenicima, što su obradili na nastavi, što s kojim učenikom ponoviti i uvježbati i dogovor o zajedničkim i odvojenim aktivnostima.

✚ 12,00 – 12,30 – ručak – objed učenika

(učitelj provodi odgojno-obrazovni rad usmjeren na primjereno ponašanje pri objedu i komunikaciji s drugima)

✚ 12,30 – 13,00 – *odmor*

(učenici se odmaraju nakon ručka na strunjačama i ležaljka;
slušanje glazbe, priče, slobodni razgovori...)

✚ 13,00 – 13,30 – igra

Igre na školskom dvorištu (svaki dan, ako vrijeme ne dopušta uvijek nam je na raspolaganju školska dvorana)

- igre s loptom (nogomet, graničar i sl.)
- igre s reketima, obručima, vijačama, gumom
- igre po izboru učenika (četiri kuta, kipovi, crna kraljica, ljepljiva baba, poplava-avioni-tuča, palma-slona-tvor...)

✚ 13,30 – 15,00 – *obrazovni rad*

(pisanje zadaće; individualni rad ili skupni rad radi pomoći u svladavanju određenog gradiva/sadržaja; ponavljanje, učenje i utvrđivanje gradiva obrađenog na nastavi)

✚ 15,00 – 15,15 – *užina* (učenici uživaju u učionici)

✚ 15,15 – 16,30 – SOV (*slobodno organizirano vrijeme*)

(organizirane aktivnosti prema okvirnom kurikulumu,
to može biti izvanučionička nastava koja će obuhvatiti odlaske
na manifestacije u grad, izložbe, predstave...)

U osnovi u ovome dijelu rad se organizira kroz:

- RADIONICE
- IGRAONICE
- DRUŠTVENE IGRE
- PRIČAONICE
- SPORTSKE I REKREATIVNE AKTIVNOSTI
- GLEDANJE FILMOVA
- ČITANJE SLIKOVNICA I KNJIGA
- SLUŠANJE GLAZBE
- REKREATIVNE ŠETNJE GRADOM, PARKOM
- itd.

igre

praktični radovi vezani za nastavu

kreativne radionice

likovni, glazbeni i dramski izričaj djece

terenska nastava

boravak u knjižnici, kazalištu

SLOBODNO ORGANIZIRANO VRIJEME (SOV)

Odgojno – obrazovana (kurikulumska) područja:

1. JEZIČNO I KULTURNO – UMJETNIČKO PODRUČJE
2. RADNO – TEHNIČKO PODRUČJE
3. ŠPORTSKO - REKREATIVNO PODRUČJE

Ad 1.

- slušanje, čitanje i pričanje priča, pjesama i igrokaza
- razgovorne igre
- igre riječima
- slikovne pitalice
- dječje stvaralaštvo
- improvizacije
- dramatizacije
- gledanje animiranih i dječjih filmova
- gledanje i razgovor o TV emisijama
- posjeti kazalištu
- posjeti muzeju
- obilježavanje prigodnih tema
- priprema za javni nastup
- plesne strukture
- itd

Ad 2.

- igre s modelima geometrijskih tijela
- oblikovanje plastelinom, glinamolom, papirom
- matematičke igre
- izrada različitih igara koje se rabe uz ponavljanje matem. sadržaja i sadržaji za PiD
- prometni poligon
- izrada prometnih znakova
- izrada plakata
- izrada origamija
- terenska nastava: promet, godišnja doba...
- prikupljanje različitih plodova prirode
- praktični radovi (nastavni listići)
- izrada prigodnih ukrasa (pisanice, božićni nakit)
- izrada čestitki
- igre na računalu

Ad 3.

- rekreativne šetnje
- vježbe oblikovanja
- elementarne igre u učionici, školskom igralištu, parku...
- štafetne igre
- poštivanje pravila igre
- igre po slobodnom izboru

Ostalo

- bonton
- razvijanje zdravih higijenskih navika
- poštivanje normi ponašanja pri jelu
- ekološki odgoj
- njegovanje tradicijskih običaja u zavičaju

SURADNJA

RODITELJ

UČENIK

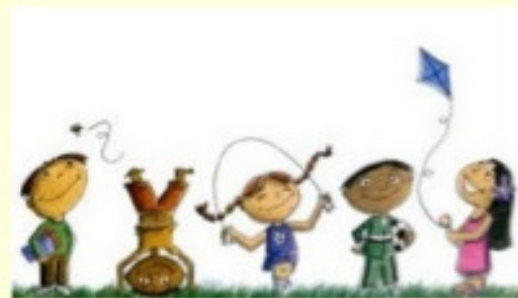
UČITELJ

- ❑ svakodnevno (individualni razgovor s roditeljima ili drugim osobama koje dođu po dijete – baka, djed, dadilja...)
- ❑ prijenos informacija - informativka

- ❑ Kroz individualne razgovore s učiteljicom iz produženog boravka roditelj saznaje kakvo je dijete:
  - ❖ *u igri, u slobodnom vremenu,*
  - ❖ *kako usvaja gradivo prilikom uvježbavanja,*
  - ❖ *koliko je spremno pomoći i kako prihvaća pomoć u skupnom radu,*
  - ❖ *kako reagira na umor,*
  - ❖ *kakvo je u blagovaonici,*
  - ❖ *kako održavaju urednost svog radnog mjesta,*
  - ❖ *koliko sudjeluje u održavanju urednosti učionice....*

**Sve su to važne sastavnice u razvoju
jednog djeteta!**

HVALA NA POZORNOSTI!

Тема: Медицински аспекти продуженог или
целодневног боравка у савременој основној школи

ПРОФ. ДР РАДОМИР АРСИЋ
ЈАНА ВУКОИЧИЋ

Увод

Дечије време треба да буде испуњено радошћу и миром, игром, учењем и одрастањем. Њихову будућност треба градити у слози и сарадњи. Ширењем и стицањем нових искустава њихови животи треба да сазревају...

Учитељ у свом раду има највећи задатак да буде присутан сто посто, сасвим, јер су испред њега деца која то осећају, која су искрена и траже искреност, преданост и давање.

У оквиру реализације наставе продуженог боравка, неопходна је вишеструка сарадња са родитељима, али и наставницима из редовне наставе, предметне наставе, стручном службом, као и локалном заједницом. Продужени боравак основне школе омогућава ученицима занимљиво и корисно проведено време, а родитељима, на првом месту, безбедност њихове деце, сигурност и поверење у васпитно-образовни рад наставника.

Основни циљ школских установа је социјална помоћ у заштити деце током радног ангажовања њихових родитеља, а задовољавање те потребе чини социјалну функцију установе. С друге стране задовољавање развојних потреба деце, који укључују потребе за социјализацијом, васпитањем и образовањем, који се остварују програмираним садржајем наставног и образовног карактера, су предшколско-наставна функција предшколских установа.

ОБЛИЦИ РАДА СА ДЕЦОМ

У току године реализује се:

- Целодневни боравак деце (од 1 до 6,5 година)
- Припремни предшколски програм

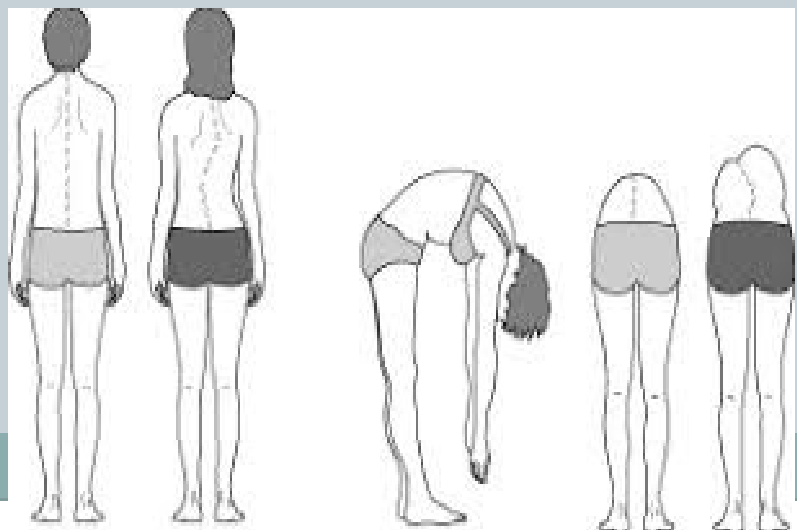
Најчешћа утврђена патолошка стања су:

1. деформације стопала,
2. лоше телесно држање,
3. деформације кичменог стуба,
4. деформације грудног коша, и
5. зубни каријес.

У основним и средњим школама лоше телесно држање је присутно код 16% деце, а више је код деце у средњој школи. Од деформације кичменог стуба најзаступљеније су кифоза (6%) и сколиоза са 7%

- Сколиоза је за 2% учесталија код средњошколаца, док је кифоза присутна у приближно истом проценту код деце у основној и деци у средњој школи.

ДЕФОРМАЦИЈЕ СТОПАЛА СУ ПРИСУТНЕ КОД СВАКОГ ЧЕТВРТОГ УЧЕНИКА. ПРОБЛЕМ ЈЕ ИЗРАЖЕНИЈИ КОД УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА, ГДЕ 28,4% ДЕЦЕ ИМА ДЕФОРМИТЕТ СТОПАЛА. ДЕФОРМАЦИЈА ГРУДНОГ КОША ИМАЛА ЈЕ 2,93% ДЕЦЕ.

- Каријес је још једно патолошко стање које је присутно код деце старосне доби од 6,2%, при чему је више заступљено код основаца за око 2,5%.

Превентивни прегледи који се обављају у овој популационој групи омогућавају сагледавање здравственог стања, рано откривање здравствених проблема и благовремено предузимање мера за њихово отклањање.

Болести на које треба обратити пажњу

- Вирусне инфекције могу бити малог тока и могу се манифестовати смањеном температуром, слабијим апетитом, цурењем из носа бистрог секрета и повременим кашљањем.
- Најчешће компликације које прате вирусне инфекције су: Запаљење средњег уха, запаљење синуса, гнојне упале грла.

- Запаљење средњег уха настаје услед инфекције грла или носа.
- Код запаљења синуса код деце јавља се главобоља у предњем делу, секреција из носа која је била бистра постаје густа, замућена, а тај густ секрет се слива низ ждрело. Јако је важно да школа омогући ученику са урођеном недостатком имунитета да што боље одржава своју хигијену.

Хигијена

Децу треба оспособљавати за правилне хигијенске навике. У породици дете најбоље учити имитирајући своје родитеље. Оно жели да личи на њих јер их воле и зато се умива као они, једе као они и тај лични пример највише доприноси да деца добију неке правилне навике и рутине. Мању вредност имају речи које се упућују у виду наредбе или захтева. На развој детета утиче и читава организација живота у кући и ван ње. Неред у кући подстиче дете да и само буде неравномерно и безначајно према стварима које користи. По правилу деца не воле кућне послове, али све је то ствар навике и добре организације. У сваком случају, потребно је бити доследан и створити неке устаљене похвале које ће деца након неког времена прихватити.

Одржавање чистоће тела почиње јутарњом хигијеном и траје десет минута. Подразумева умивање, чишћење, прање зуба, припремање чисте одеће и обуће. Овде се најприје истиче проблем "чврстих" хигијенских навика и времена за њихово доследно поштовање. Зато је потребно да дете устане на време, јер ако дуже спава неће стићи на време, и неће имати довољно времена за личну хигијену.

Физичка активност

- С обзиром на то да је главна карактеристика дечјег узраста интензивно раст и развој, главне смернице за разматрање евентуалног утицаја физичке активности на дјецу су усмерене на два битна фактора:
  - - дечја физичка активност
  - - утицај на раст и развој детета, и
  - - утицај на здравље детета

У дечијем добу велики део физичке активности одвија се изван школске наставе физичког васпитања, у оквиру игре, али и организованих спортских активности, било рекреативних или такмичарских. Игра је најважнија област дечјег одрастања и потребно је провести што више времена у њој.

Закључак

Ако желите побољшати успех детета у школи и будућности и видети трајне резултате, постоје и неколико захтева који се односе на вас: будите доследни, посвећени и стрпљиви. Сарађујте са наставником или учитељем вашег детета, што боље разумете и доприносите вашем детету ће бити боље, што и сами можете осетити. Када се ваше дете мучи са неким проблемом, обезбедите му помоћ, било да му ви можете помоћи, или ће то урадити старији брат, сестра или учитељ.

Хвала на пажњи!

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ – КОСОВСКА МИТРОВИЦА
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У ПРИЗРЕНУ - ЛЕПОСАВИЋ

УЏБЕНИК И ДОМАЋИ РАД УЧЕНИКА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

Ментор:
Др Радомир Арсић

Студент:
Милена Јефтић

Продужени боравак је облик васпитно-образовног рада који се организује непосредно након редовне наставе и има своје педагошке, васпитне, социјалне и здравствене вредности.

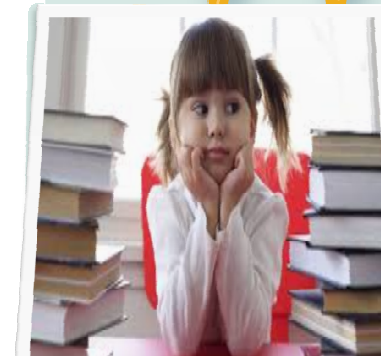
Као основна школска књига, уџбеник је значајна карика у систему перманентног и доживотног образовања, а концепција уџбеника у функцији самосталног учења и домаћег рада ученика, је важно педагошко-дидактичко питање. Као средство школског учења и извор информација, уџбеник је у исто време и средство самоучења и директног контакта ученика са наставним садржајима, без посредовања наставника.

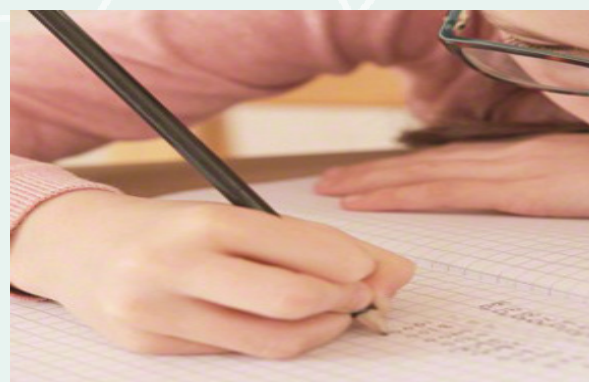
САМОСТАЛНИ РАД УЧЕНИКА – ПРЕТПОСТАВКА САВРЕМЕНЕ ШКОЛЕ

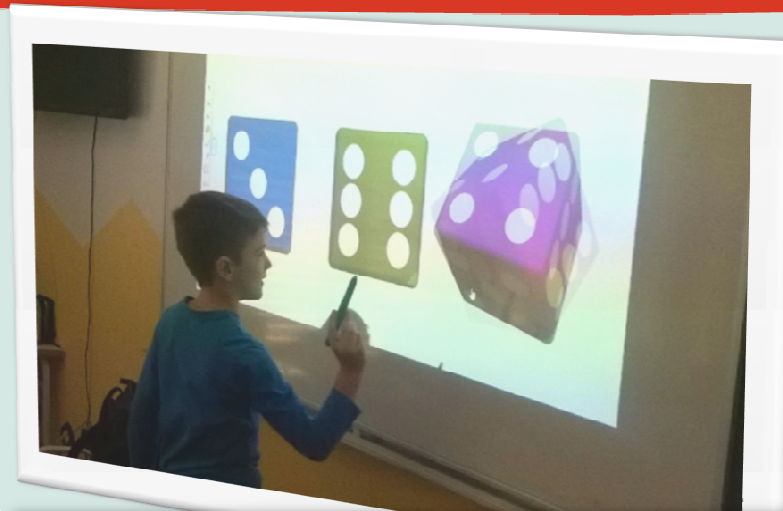
Полазећи од чињенице да се проблем самосталног рада ученика мора посматрати комплексније, у овом раду се налазе заједничке упоришне тачке и именитељи за поступке оспособљавања ученика за самоорганизовано и самоусмерено учење и самообразовање, с једне стране и за примену уџбеника у решавању домаћих задатака у условима продуженог боравка, са друге стране.

Самосталан рад ученика и подстицање самоусмереног и самообразовног учења остали су важни задаци савремене школе.

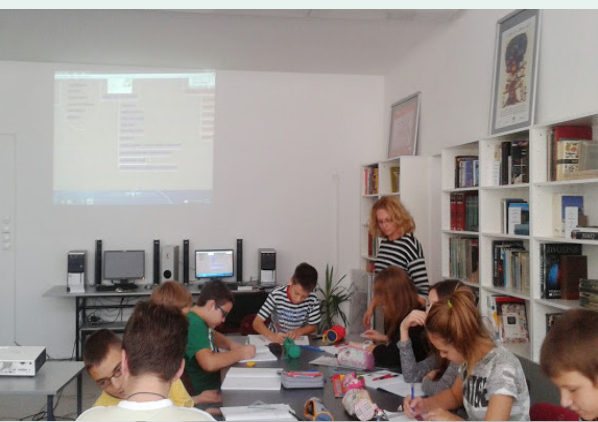
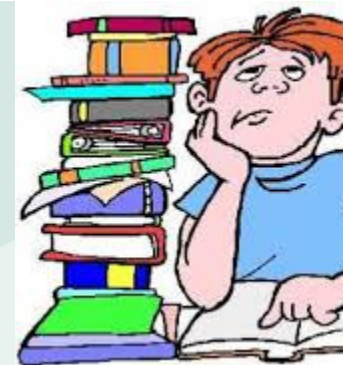
Од оспособљености наставника и васпитача да организују самосталан рад ученика који бораве у продуженом боравку зависи у којој мери ће ученици бити мисаоно ангажовани при савладавању наставног градива.

И у условима наставног рада, осамостаљивање ученика не значи препуштање ученика себи самима.

Самостални рад ученика у школским условима је интегрални део процеса самообразовања у којем самоусмерено и самоорганизовано учење егзистирају као суштина. Настава и организовани васпитно-образовни рад у школи не предходе самообразовању, већ је самообразовање стално присутно у њима, све док настава и васпитно-образовни рад не постану непотребни, а образовање се интегрише у перманентно, односно доживотно образовање

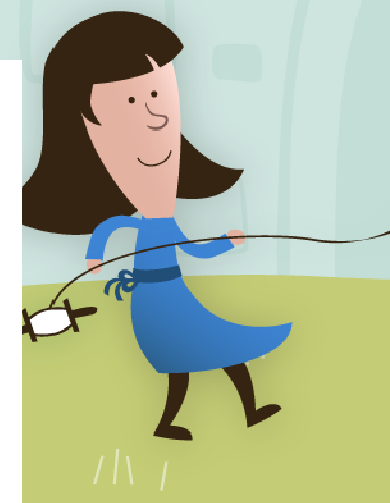

Аутоакцијски,
коакцијски и
интеракцијски
односи.

Самостално стицање знања;
Саморад;
Самоучење;
Самоваспитање;
Самообразовање.

УЦБЕНИК И ДОМАЋИ РАД УЧЕНИКА У ОСПОСОБЉАВАЊУ УЧЕНИКА ЗА САМООБРАЗОВАЊЕ

Поборници задавања домаћих задатака указују на њихово вишеструко значење. У први план се истиче да ученици, радећи домаће задатке, стичу радне навике, самостално откривају начине како да уче, извршавају школске обавезе без надзора наставника, развијајући осећај одговорности за своје учење. Противници домаћих задатака указују на прекомерно оптерећивање ученика школским обавезама, говоре да се домаћи задаци најчешће свODE на стицање знања у готовом виду механичким меморисањем и вежбањем, да ученицима при томе помажу неквалификовани и некомпетентни укућани, или неке друге одрасле особе и слично.

„Границе односа наставе и домаћих задатака се морају проширити, како би се на адекватан начин користили позитивним елементима таквог односа за упућивање и оспособљавање ученика за самосталан рад, за самообразовање и за развијање одговорности за свој успех“. (С. Кркљуш)

У новијим приступима образовању који се ослањају на социо-културне теорије о развоју наглашава се да су, осим когнитивних, за развој ученика важне и метакогнитивне способности.

Тек око дванаесте године код детета се, по Виготском, Развија свест о сопственим когнитивним процесима и контрола над њима. Он је дошао до сазнања да су за развој метакогнитивних процеса пресудне функције освешћивања и овладавања које се налазе у зони наредног развоја и настају преко научних појмова.

основне категорије метазнања:

познавање о задатку

познавање о себи

познавање о стратегијама

У последње време се, више него икад, посвећује пажња стратешком учењу, односно стратегијама које су сложеније и funkcionalnije од стратегија reproduktivnog učenja. Ova iz ucbenika.

Коришћење уџбеника у домаћем раду, може одиграти значајну улогу ако се у њему нађу конкретизовани захтеви наставника. У дидактичком смислу, ради се о уџбенику који може подстицати активан однос ученика према задацима наставно-васпитног рада.

е свега, потребно је сагледати
оје ли у уџбенику саопштења
ицима о томе које су најважније
енице у њему и како да их
бно обележе, ако то већ није
ено; да ли уџбеник упућује
ике да самостално користе
у литературу, или да траже
шњење ако им неки делови
а нису јасни, да ли се ученици
ују како да доносе оцену о томе
су, или нису добро савладали
жај из уџбеника и сл.

ОСОБЕНОСТИ ПРИМЕНЕ УЧБЕНИКА У ДОМАЋИМ РАДУ У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

Под продуженим боравком ученика у школи подразумева се посебна организациона форма образовно-васпитног рада, после наставног рада, којом су обично обухваћени ученици нижих разреда како би се њиховом збрињавањем, организацијом исхране, забаве, рекреације, одмора, и надзора у извршавању ваннаставних обавеза, посебно при изради домаћих задатака, помогло родитељима док се налазе на послу.

Ако би уџбеник обезбедио ефикасно свајање, требало би да чињенице буду јасно изложене да их ученици што лакше памте, а правила, закони и дефиниције на одговарајући начин објашњени да их ученици што боље схвате. Занимљиви су предлози истраживача уџбеника о потреби проблемског излагања садржаја што омогућава ученицима да активно трансформишу структуру текста, апажању проблемске ситуације и откривају решења проблема

Ако се у уџбеницима излаже наставно градиво тако дао да ученик нема могућности да самостално открива битно у садржајима и да самостално долази до закључака у процесу стицања знања и ако се таква могућност предвиђа само за увежбавање већ саопштеног, онда то није уџбеник који доприноси ефикасном самосталном раду ученика.

Претерано обимни текстови, недовољно шематских приказа, нефункционалне илустрације, недостатак повратних информација, недовољно указивање на практично значење апстрактних појмова и многи други разлози утичу на смањену могућност васпитно-образовног утицаја уџбеника на процес оспособљавања ученика за самосталан рад и самообразовање.

У уџбенику се могу диференцирати наставни задаци на различите начине, на основу различитих критеријума као што су степен сложености наставних задатака и наставних садржаја, активност ученика, врста проблема који се решава (од доступних проблема у непосредном окружењу до стваралачких проблема за чије решавање је потребна помоћ компетентних одраслих особа) и други.

Разноврсним текстуалним и вантекстуалним компонентама, аутори уџбеника би могли покренути код ученика интелектуалну радозналост, жељу за сазнавањем, успехом и подршком. Ученицима би требало омогућити да повремено сами одлучују шта ће проучавати и у ком временском интервалу. Пожељно је да то буду оно садржаји и оне активности које задовољавају природну знатижељу ученика и њихову потребу за сазнавањем.

У уџбеник, који је усмерен на самостално решавање домаћих задатака, могуће је уградити и смернице о томе како да се ученик врати на неко градиво, како да пронађе и прочита одређену информацију и у неком другом извору и како да дође до другог извора.

-Да се подсетимо,

-Да размислимо,

-Важно је знати,

-Да поновимо,

-Да применимо научено,

-За заинтересоване,

-Занимљивист и

-Речник.

*Не знам,

*Не разумем

*Желим знати

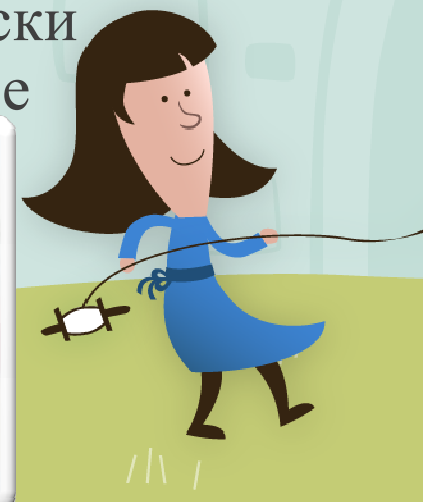
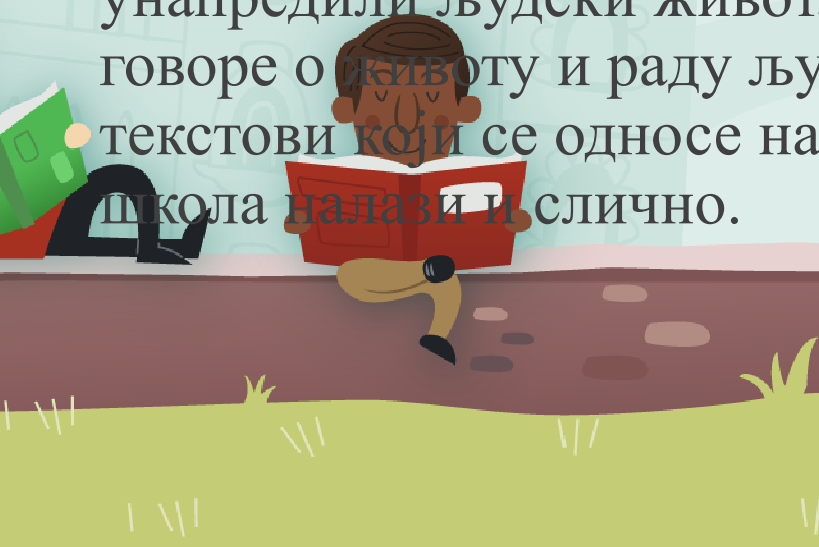

ећање Коменског да ће Велика дидактика обучавати
е људе у свему брзо, пријатно и темељно је данас
евазиђено. „У будућности се све више иде ка томе да
развија дидактика тишине, концентracије и интензитета

Учитељ, наставник или васпитач који ради у продуженом боравку има значајну улогу у том погледу. Саветодавна улога учитеља је незаменљива јер он помаже ученицима који бораве у школи након редовне наставе како да успешно уче, како да користе уџбенике, књиге, речнике, енциклопедије, како да овладају техникама ефикасног читања текста, како да бележе важне податке, мисли и закључке, како да израђују планове учења, подсетнике и индивидуалне распореде сопственог рада и активности.

Млађим ученицима основне школе могу се задавати истраживачки задаци прикупљања разноврсних података (на пример, о броју и националном саставу становништва места у коме се налази школа, о заједничком животу народа и националних мањина, географским пределима у којима ученици живе. Ученицима се може предложити да скицирају и сачине разноврсне албуме и збирке. То могу бити разгледнице градова, разгледнице и фотографије ношњи наших народа и националних мањина, текстови на језицима народа и националних мањина, фотографије личности које су допринеле развоју града и околине у коме се налази школа, фотографије и поруке истакнутих личности, ствараоца и проналазача који су унапредили људски живот, изводи из књига и и текстова који говоре о животу и раду људи у прошлости и данас, новински текстови који се односе на живот града и околине у којој се школа налази и слично.

ЗАКЉУЧАК

У циљу јачања ефикасности рада школе, продужени и целодневни боравак могу бити они организациони облици којима се проширује утицај школе на дужи део дана боравка ученика у њој, а изван редовне наставе.

ORGANIZACIJA RADA U PRODUŽENOM		
11:35 – 12:30	SLOBODNO VRIJEME	
12:30 – 13:00		
13:00 – 13:30	RUČAK	
13:30 – 15:00	PISANJE DOMAĆE ZADAĆE I UČENJE	
15:00 – 16:30	ORGANIZIRANO SLOBODNO VRIJEME	

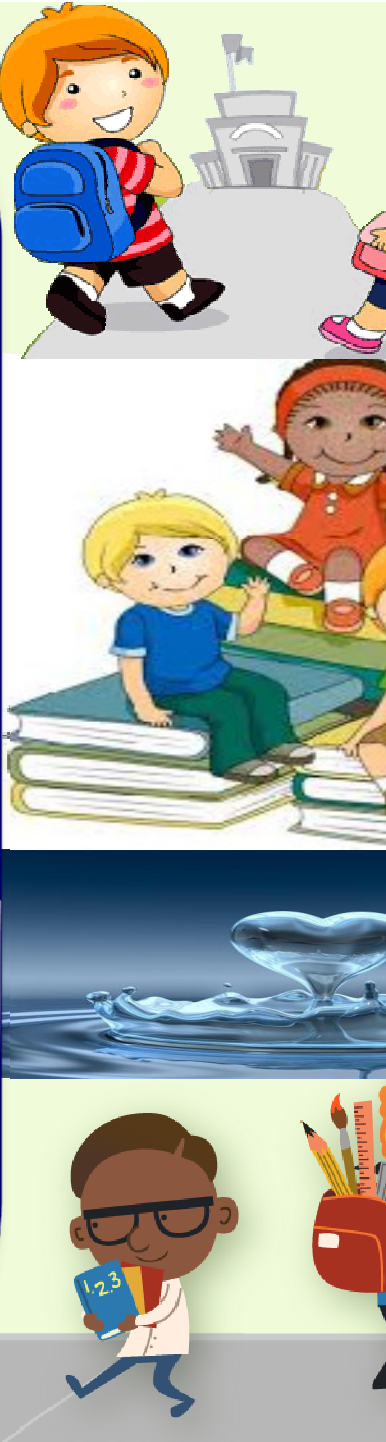

HVALA NA PAŽNJI !!!

♥ Paznja
Paznja
Paznja 🖐️
Paznja
Paznja
Paznja...

Hvala na paznji

Универзитет у Приштини – Косовској Митровици
Учитељски факултет у Призрену – Лепосавићу

Рад у целодневном и продуженом боравку

КВАЛИТЕТ РАДА ВАСПИТАЧА У ПРОДУЖЕНОМ И ЦЕЛОДНЕВНОМ БОРАВКУ

Ментор:
Проф. др Радомир Арсић

Студент:
Николија Бојковић В-07/16

- Продужени боравак је облик васпитно-образовног рада, који се одвија пре и после наставе и има своје педагошке, васпитне, образовне, здравствене и социјалне вредности.
- Целодневна настава је посебан облик образовно-васпитног рада у коме се смењују часови редовне наставе и различити облици слободних активности.
- Продужени и целодневни боравак могу допринети превазилажењу адаптационих проблема код деце.

Ученици у боравку имају своје васпитаче и учионице са простором за вишеструке активности.

Неки од циљева и задатака наставе у продуженом и целодневном боравку:

Васпитач у продуженом и целодневном боравку:

- Рад у продуженом и целодневном боравку је изазов за васпитача и ученика. Васпитач би требало да делује једноставно, сараднички и интегрирано са целим одељењем.
- Добре и реалне основе за организацију рада васпитач може пронаћи у континуираном праћењу и посматрању деце. Важно је да будући васпитачи науче да посматрају децу и прате њихов развој.
- У боравку се најчешће организије рад са мешовитим узрасним групама, тако да квалитет рада васпитача долази до изражаја.

- Активности које се организују у боравку утичу на развој деце. Комуникација и односи који се успостављају између васпитача и детета у боравку имају велики значај за формирање дететове слике о себи, а самим тим утичу и на дететов укупан развој.
- Васпитач је веома важна особа у животу сваког детета и због тога је веома важно да успостави добру комуникацију са децом, јер се то одражава и на квалитет његовог рада.

- Васпитач прати напредовање сваког детета и на основу добијених резултата процењује квалитет свог рада. При томе води рачуна о повратним информацијама које добија од ученика.
- Да би васпитач допринео побољшању квалитета свог рада, потребно је да организује слободне активности које омогућавају и активно ангажовање ученика. (Спортске активности, креативне радионице, културне активности).
- Поред тога, васпитач би требало да подстиче и самостални рад ученика како би га припремио за даље школовање.

- Ученици организовано и плански уз стручно-педагошку помоћ и сарадњу са васпитачем утврђују, продубљују, примењују и усвајају нова знања, вештине и навике.
- Васпитачи поклањају пажњу и пружају помоћ деци у учењу и при изради домаћих задатака, при томе их оспособљавају да самостално обављају своје обавезе у каснијем школовању.
- У продуженом боравку се у оквиру активности самосталног рада реализују активности које би иначе ученик радио у виду домаћих задатака.

Захтеви који се постављају васпитачу

- Полазећи од педагошких, социјалних и здравствено-хигијенских задатака организованог боравака у основној школи, делатности васпитача су разноврсне и сложене. Пре свега, оне се односе на задовољавање дечијих потреба и остваривање њихових егзистенцијалних, заштиних и партиципативних права.
- То подразумева активно учешће сваког детета у школској заједници којој припада. Кроз различите обавезне активности и активности по слободном избору деце, они испољавају сопствене потенцијале.
- Васпитач у продуженом и целодневном бораваку пружа помоћ породицама у васпитању деце и представља допуну породичног старања о деци. Посебан значај се придаје реализацији васпитних задатака, пре свега оних који се односе на формирање навика и социјалне адаптације деце у групи.

- Када је реч о сарадњи са родитељима, у продуженом и целодневном боравку се остварују и социјално-компензаторска функција, стварајући оптималне услове за учење и развој сваког детета. Осим тога што су деца збринута док су им родитељи на послу, васпитач кроз различите активности у извесној мери надокнађује деци оно што им недостаје у породичном окружењу. Васпитач у одређене активности укључује и родитеље ученика који похађају боравак.
- Када је реч о ученицима првог разреда, васпитач у боравку организује активности кроз које се деца припремају за систематско образовање и превазилажење адаптивних проблема, који се јављају услед њиховог преласка из предшколске установе у основну школу. Пре свега, реч је о остваривању услова у којима ће деца остваривати добру социјалну комуникацију у групи и исповљавати интегративне емоције у односима са вршњацима и одраслима.
- Осим тога, не може се занемарити захтев васпитачу за стварање услова у којима ће своје потребе задовољити и деца са посебним потребама, укључена у рад редовних основних школа.
- Добром организацијом активности васпитач у боравку ствара услове за равој потенцијала и стваралачких способности деце са повећаним развојим могућностима.

- За васпитача је највећа и најлепша награда да деца тада и касније примењују стечено знање. Квалитет рада васпитача одређује се према томе колико су деца научила кроз активности примењене и реализоване током рада и уз игру.
- У својим активностима васпитач може да буде креативан, а истовремено има могућност да примењује искуства старијих васпитача.

Васпитач нарочито води рачуна:

- О васпитању и образовању ученика;
- Предузимању превентивних мера ради очувања здравља ученика;
- Помагању у учењу и раду;
- Подстицању ученика на самостални рад и стицање радних навика;
- Развоју социјалних и комуникацијских вештина;
- Сарадњи са родитељима;
- Сарадњи са локалном заједницом;

Хвала на пажњи!

УЧЕНИЦИ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА У ПРОДУЖЕНОМ- ЦЕЛОДНЕВНОМ БОРАВКУ

МЕНТОР:

Проф. др Радомир Арсић

Студент:

Катарина Гачић

В-16/16

УВОД

- ✦ Иако породица има одлучујућу улогу у васпитању деце, она није у стању да у потпуности осигура развој многобројних функција код деце (брига о здрављу, телесном развоју, социјалним и културним функцијама, а посебно у образовању)

-
- ✘ Општи покрет за људска права током 1960. године, подстицао је и законодавну заштиту лица са тешкоћама у развоју. Током 1970. година у многим земљама односе се закони који одређују повољнији положај ових ученика.

1. ЗАКОНСКИ ОСНОВ

Едукација за наставнике предвиђена је у школској 2004/2005. години, што још није учињено. То захтева да се што прецизније:

- ✘ Законски регулише кроз систем школства школовање ученика посебних потреба;
- ✘ Користе савремена достигнућа у свету при класификацији;
- ✘ Прецизира и регулише интеграција, кроз сва нормативна акта;
- ✘ Разрадити организација модела васпитно-образовног рада предшколског, основношколског и средњошколског образовања, по етапама и степену ометености;

-
- ✘ Експертном тиму у министарству доставити предлог програма;
  - ✘ Извршити едукацију наставничког кадра;
  - ✘ Разрадити систем увезивања породице, школе и друштвене заједнице;
  - ✘ Усаврши систем саветодавно-надзорног рада.

Васпитачи често заборављају базичне потребе ученика, као што су:

- ✘ Осећај сигурности и вољености, да се одећа прихваћеним и поштованим;
- ✘ Да се осећа заштићеним од физичких, моралних и социјалних опасности;
- ✘ Потреба за кретањем, активношћу и слободним истраживањем;
- ✘ Потреба за развијањем облика комуникације: језик, уметност, музика, наука и др.
- ✘ Потреба поноса са властитим успесима решавања проблема са све већим успесима, те успешно развијање међуљудских односа;
- ✘ Потреба за адекватном рекреацијом, да задовољава интересе, да ужива у сопственом смеху

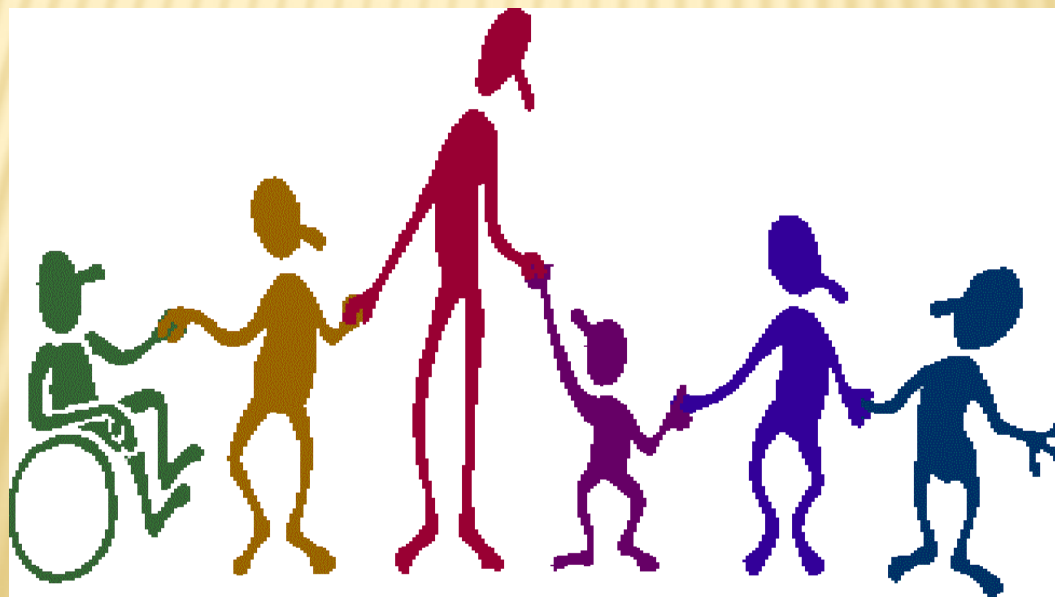
2. ИНТЕГРАЦИЈА УЧЕНИКА

Посебну пажњу у оквиру васпитно-образовног процеса, заслужују ученици посебних потреба, они са тешкоћама у развоју. Тако у члану 28, тачки 1. Конвенције стоји: „Државе чланице признају право детету на образовање и, ради постепеног остварења тог права на основу једнаких могућности, посебно:

- ✘ Проглашавају основно образовање обавезним и бесплатним за све;
- ✘ Подстичу развој различитих облика средњошколског образовања, укључујући опште и стручно образовање, које је доступно свој деци и предузимају одговарајуће мере као што су увођење бесплатног образовања и пружање финансијске помоћи у случају потребе;
- ✘ Свима омогућују стицање високог образовања на основу способности, користећи прикладна средства;
- ✘ Својој деци стављају на располагање образовне и стручне информације и услуге професионалне оријентације;
- ✘ Преузимају мере за подстицање редовног похађања школе и смањење исписивања из школе.

-
- ✘ Интеграција је савремени покрет који се примењује више од 40 година, којим се обухватају ученици у васпитно-образовном процесу са тешкоћама у развоју (ученици посебних потреба) као истинско укључивање у редовне школе, како не би били изоловани од других ученика.

- ✘ Ученици посебних потреба са већим тешкоћама, уз стално пружање помоћи, смештају се у специјалне установе кад смо исцрпили све могућности тј. Кад се уз примерену индивидуализовану наставу и планирани рехабилитацијски програм не могу васпитавати и образовати са вршњацима.

3. ПОЈЕДИНАЧНИ ПОКУШАЈИ ПРОДУЖЕНОГ И ЦЕЛОДНЕВНОГ БОРАВКА

- ✘ Ученици са лакшим тешкоћама у развоју могу делимично савладати програм предвиђен за редовне ученике, кроз индивидуални рад и додатну помоћ педагога одговарајућих специјалности.
- ✘ За поједине врсте тешкоћа у развоју (QI од 70 до 50, наглуви, глуви, слабовиди, слепи, телесно инвалидна деца и др.) након редовне наставе за њих треба организовати продужени стручни боравак у школи, који би остварили наставници уз помоћ педагога одговарајућих специјалности. Број ученика у том боравку не би требао бити већи од 6 до 8 ученика.

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ МОЖЕ СЕ ОРГАНИЗОВАТИ ЗА УЧЕНИКЕ:

- ✘ 1. са лакшим тешкоћама у менталном развоју (до 10 ученика)
- ✘ 2. са умереним и тежим тешкоћама у менталном развоју (до 6 ученика)
- ✘ 3. са тешкоћама у развоју (до 8 ученика)
- ✘ 4. са тешкоћама у развоју слуха (до 8 ученика)
- ✘ 5. са ученицима који имају тешкоће у понашању (до 10 ученика)
- ✘ 6. за ученике са аутистичким тешкоћама (до 5 ученика)

4.УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Треба имати у виду да компјутери стављају ученицима на располагање: бројеве, текст, графику, звукове и слике. Тако су синхронизовани на једном месту, појединачно и у комбинацији, превазиђена сва досадашња техничка помагала у настави.

- ✘ Израда софтвера подразумева сагледавање код ученика:
  - 1) интелектуалног узраста
  - 2) предзнања
  - 3) моделе дидактичких процедура
  - 4) дужину секвенци
  - 5) број нових појмова за једну целину
  - 6) посебности компјутерске обраде и много другог.

5. ДНЕВНИ БОРАВАК

- ✘ У целодневном боравку у основној школи, у садашњим условима, ограничен је број ученика посебних потреба, који у зависности од способности и интереса похађају одређени програм, за постизање већег исхода.

- ✘ Теже ученике посебних потреба (у односу на ометеност) неопходно је организовано упићивати у специјалне центре за успешну рехабилитацију, уколико то школа не може обезбедити.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ. 😊

Karakteristike I elementi kvalitetnog proizenog boravka u skoli

Student:
Andrijana Trajkovic V-26/16

Uvod

Produzeni boravak je oblik organizovanog rada sa ucenicima nizih razreda osnovne skole predstavlja mogucnost da deca, pored redovne nastave, budu u skoli jos jedan deo dana, dok su im roditelji na poslu.

Rad u boravku, najcesce, obuhvata odmor za decu, rucak, izradu domacih zadataka, kao I umetnicke I sportske aktivnosti.

1. Ciljevi I aktivnosti u produzenom boravku

Produzeni boravak pruza prilike da deca nauce kako da organizuju svoje vreme, da steknu vestine I navike potrebne za uspesno ucenje. Deca treba da nauce kako da koriste svoje vestine van ucionice, u svakodnevnom zivotu.

Pozeljno je da produzeni boravak sadrzi rekreativne I kreativne aktivnosti, drustvene igre, spontanu igru I druzenje.

Deca imaju priliku da uče na način koji svakome od njih odgovara.

Učenje u produženom boravku treba da bude spontano, prijatno, zanimljivo, zasnovano na onome što deca znaju.

Deca mogu da se bave umetnickim aktivnostima, mogu da organizuju priredbe, izlozbe svojih radova I td.

1.1. Efekti razlicitih vidova proizenog boravka

- Postoje pozitivni I negativni uticaji.

Pozitivni uticaji:

1. Opadanje devijantnog ponasanja I povecana bezbednost dece
2. Unapredjivanje socijalnog razvoja , bolje socijalne vestine I vece samopouzdanje
3. Bolji skolski uspeh I bolje skolsko postignuce

- Negativni uticaji:

Imamo nekoliko elemenata:

1. Nedovoljno pokretnih aktivnosti za decu
2. Nedostatak licnog privatnog prostora
3. Neodgovarajuci prostor
4. Stroga disciplina
5. Hladan I odbojan odnos vaspitaca prema deci
6. Nestrucno osoblje

2. Karakteristike kvalitetnog proizenog boravka

- Brizno I strucno osoblje,
- Privrzenost dece vaspitacu,
- Osecanje zajednistva izmedju dece I vaspitaca,
- Raznovrsne I podsticajne aktivnosti,
- Dobra saradnja sa roditeljima I lokalom zajednicom.

- Imamo cetiri elementa koji se smatraju bitnim za kvalitetni proizeni boravak:

- Dobar odnos sa vaspitacem,
- Bezbedna I zdrava sredina,
- Obogacene aktivnosti koje se uce,
- Partnerstvo sa skolom, porodicom i lokalnom zajednicom.

Jedan od mnogih ciljeva proizvedenog boravka je doprinos I bezbednost dece kroz promovisanje I praktickovanje zdravih stilova zivota, licna higijena, pravila ishrana, fizicke aktivnosti..

- Deci se dopada da se igraju, glume I budu fizicki aktivna, da imitiraju svet odraslih, da se takmice.
- Aktivnosti koje traju duze od 15-minuta deci postaju dosadne, zbog karakteristike njihove paznje.

● Hvala na paznji !

Квалитет
рада
васпитача у
ЦЕЛОДНЕВНОМ

и
продуженом
боравку

Милић Јасна В-03/16

- „Дечије време треба да буде испуњено радошћу и миром, игром, учењем, и одрастањем. Њихову будућност треба градити у слози и сарадњи. Ширењем видика и стицањем нових искустава њихови животи треба да сазревају.“

УЛОГА ВАСПИТАЧА

- Васпитач мора бити главни у креацији, организацији и вођењу васпитно-образовног процеса предшколске установе пред његовим важним слушаоцима, гледаоцима, односно учесницима тог процеса, а то су деца. Предшколска установа, односно вртић представља први степен, малу школицу где дете борави, одвајајући се први пут од своје породице.

- Нови свет који се формира све више постаје планетарно-светско друштво, а експандирајућа еколошка криза условљава потребу za novim pogledom na svet, novom etikom i novim teorijskim okvirom za promišljanje odnosa човек, природе и друштва. Дошло је до радикалне промене амбијента у коме се збива образовање васпитача предшколских установа и сам васпитно-образовни процес у тим установама. Ушли смо у „социолошки вртлог тензије“ и процес глобализације културе.

- Уместо принуђивања деце да некритички преузимају идеологију васпитача потребан је развитак самосталног критичког мишљења и деловања које је такође и лек против опасности од тешких оштећења свести код деце и омладине и њиховог психичког апарата.

- Веома је важно да васпитач схвати природу планетарног живота као целине – глобалне еколошке проблеме и њихову повезаност са еколошким проблемима локалне средине, питања душевног развоја, остваривања посебно људских (посебно дечијих) права, равноправности полова као и питања мира.

Улога васпитача у развоју „ глобалне свести“

- Улога васпитача код деце је витална. Његов задатак је да подстиче креативност, да реализује програме који допуштају различито културно искуство и који утичу на стварање свести о узајамној повезаности човека и његове околине. Васпитач мора тесно сарађивати са родитељима како би омогућио интегрисање дететовог целокупног претходног искуства у васпитно-образовне садржаје и на тај начин мотивисао децу на учење.

- Само глобално образован васпитач моћи ће успешно да код деце оствари образовни задатак деперцептуализације, односно ослобађање од конкретних операција и мишљења у представама, и да код предшколског детета развија способност уопштавања као један од најважнијих интелектуалних процеса који води формирању појмова. На тај начин, васпитач омогућује прелазак детета са практичног-опажајног решавања проблема на њихово првенствено мисаоно, односно појмовно решавање.

- Да би знање васпитача било потпуно, осим познавања чињеница треба да обухвати и познавање генерализација, апстракција, а то су: појмови, правила, принципи, методе, закони, дефиниције, искази, закључци, докази, категорије, постулати, изводи, норме, поставке, хипотезе, теорије, мисли, идеје, системе, симболе, формуле, једначине, вредности итд.

Специфичности знања и умења у професији васпитача

Две основне чињенице одређују обим, дубину и карактеристике знања као и степен разноврсних умења којима васпитач треба да овлада:

- 1. Необавезност предшколског васпитања и образовања у нашем друштву.
- 2. Недостатак оцењивања-напредовање предшколског детета у школско-наставном смислу које административно може да „заустави“ његов прелазак у старију групу и изучавање нових порограмских садржаја.

- Оне уствари повећавају захтеве у свим аспектима знања и умења. То значи да васпитач у савременој предшколској установи треба да много зна и савремено уме да изводи многе радно-техничке операције- да би успешно развијао духовне и васпитно-образовне потребе сваког детета у предшколској установи.

- Васпитач треба да добро познаје фундаменте савремене културе и цивилизације филозофије, научно-теоријске основе социологије, психологије, педагогије, педијатрије и других научних области релевантних за „разумевање“ предшколског узраста у развоју личности, као и да уме савршено методички да планира, организује и реализује целокупан васпитно-образовни процес у предшколској установи.

Боравак место за
праћење дечјег развоја

- . Док ради са децом васпитачу се непрекидно намећу питања везана за напредовање његове групе. Он жели да сазна жели да сазна шта су деца научила и који су се њихови потенцијали развили. Праћење и посамтрање дечијег развоја су предуслов успешног планирања, организације и унапређења васпитно-образовног рада. Они одређују садржаје и ток даљег утицаја на дете у процесу васпитања и образовања.

- Развојним могућностима детета доприноси велики број чинилаца који, у већем или мањем обиму, обележавају поједине развојне периоде детета. Након првог и најинтензивнијег утицаја на развој личности детета, убрзо као „значајан други“ у васпитању детета појављује се васпитач.

- Васпитач својом компетенцијом и хуманистичком оријентацијом, као и развијеном осетљивошћу за дететове потребе у многоме утиче на развојне компетенције детета. Пријатна и подстицајна атмосфера у вртићу, као и разноврсни облици интеракције детета са васпитачем, вршњацима и дидактичким средствима, свакако се рефлектују на све аспекте и потенцијале психофизичких карактеристика детета.

- Мотивисан васпитач у раду са дететом утиче на развој мотива за постигнуће детета, његов животни стил поставља основу за животну филозофију детета.

- Савремени облици организовања васпитно-образовног процеса у средиште програмских садржаја укључују еколошку едукацију као вид одређених знања, облика понашања и формирања карактеристика у циљу очувања и заштите животне средине. Међутим, имајући у виду критичан (сензитивни) период у развоју детета, када је оно најпријемчивије за утиске из средине, акценат на еколошкој едукацији треба да је на предшколском и основношколском узрасту. Тако, деца у вртићима и ученици основне школе кроз основне и изборне облике наставног и васпитног рада треба да се упознају са процесима који се одвијају у природи, са живим бићима и са утицајима човека на природу, као и са потребом за адекватним односом према њој, у циљу њеног очувања и заштите.

Закључак

- Васпитач је задужен за стварање и подешавање околности, повољних за дечији развој и учење, простора времена и материјала потребних за активности, односно, пружање деци прилике да се васпитају и образују прилагођено својим потребама и могућностима, пријатном и безбедном окружењу, као и да се остварују као личности. Од личности васпитача највише зависи спонтаност и прилагодљивост ритма живљења, као и читава атмосфера у дечијем вртићу. Ако је васпитач крут и нервозан то ће се одразити у облику напетости и отпора код деце. Ако је пинашање васпитача недоследно и хировито, такво ће бити и понашање деце. Ако се он понаша весело и неусиљено деца ће то прихватити као саставни део опште атмосфере у вртићу. Према томе, да ли ће предвиђене активности исказати као богат извор нових искустава и развојних подстицаја за децу, или проузроковати отпор, неспоразуме и конфликте, највише зависи од васпитача.